

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri
tres**

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

Opinio antiquo[rum] gentiliu[m] de inferno ca. xxiiii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Liber Tertius

hęc est iā pribet explosa sententia. Nam in medio terre ventre non in
tergo loca illa infamia, ubi nullus ordo, sed semper in horroris inhabita-
tur, ponit ecclesie sancta credulitas, et credulitati huic ratione dis-
sentit, decet. n. eos quod obstinate a Deo per prauam voluntatem et morum ob-
scenitatem discesserunt, ad infirma trudi, et a conspectu solis et coeli, us-
bi Domini est sedes, sub scabelluz pedum eius, hoc est sub terraz de qua dicitur
terra scabellum pedum meorum mitti, ut sic impleat quod dominus per prophetas
Sed a dextris meis Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum
ruz, nec sub terra soluz, sed etiam in terra prece abditissimam, et coelo res-
mortissimam, et mundi centro cognatissimam imitti debet in terram, in qua
miserierum tributarum opta mortis caligine et a Dei bonitate, et a natu-
re beneficiis, et a cœlo in fluxibus derelictas.

Opinio antiquorum gentilium de inferno Ca. xxiiij.

Nominis vanus est quod poetæ gentilius cecinerunt, apud in-
feros esse Stygè, acherontem, lethen, cocytum phlegetontem. Sty-
gem legimus esse aquam ad nonacrum Arcadiæ regionem, ex altissimâ saxi
crepidine distillatam, tam violentem frigiditatem, et naturam tam atrocem, ut
in ea neque argenteum, neque eburneum, neque ferreum vas possit subsistere, sed
mox dissiliat ac dissipetur. Stygos hydor appellat. Cotineri et conservari posse autem vngulatum mulinam, et ea Regem Alexandriam ferunt eneca-
tum. Est etiam similis ingenii et nominis aqua, et in Achaia ad Pheneum
urbem, et in Thessalia ad Peneum amne. Acheronem Seruius dicit esse lo-
cum non procul a Baiis in Campania, montibus undique clausum, et patet tamen
ad meridiem soli. Ubi Aeneas Miseno, et Ulyxes Helpenore ociosus
necromatias exercuere, est et Acherusia specie Asia ad mare euxinum
per quam Cerberus ab Hercule tractu fabulatur, tam profundus voragi-
nis, ut illinc credat descendens ad inferos. Lethe fluvius et in Hispania
et in Afrika circa extremum Syrtium cornu, urbem abluebat Bere-
nicem, de quo Luca. Quam iuxta Lethe tacitum prelabitur animis, Infer-
nis ut fama trahens oblinia venis. Nec autem attigerimus, ut ostendatur
antiquorum opinione fuisse apud inferos omnium eorum esse congeriem,

Q. ij

Liber Tertius

que apud nos leguntur tetra, dira, horre da pestifera.

Cratione naturali persuadetur esse omnem inter
mundiciam apud inferos

Ca. xx.

Quedenduz est enim aquis vndiqz in eu[er]z locuz dilabebitibus tā
qz in tori mundi sentinaz et cloaca[rum] comportari bitumen et
sulfur, et omnis terrenus molis immundissimas sordes fieriez odorem
multo teriorez qz in scapte sula apud grecos et in auerno apud cam-
panos, et asphalto apud Iudeos. Terra enīz ingētibus pforata cas-
uernis, et antroz lōge lateqz vagatiuz suspēla fornicibus capacis
simam ac cordidissimā, aluū suaz lōgissime extendit. fuit in ea (sic ut
in plerisqz terraz locis aspicitur) eterna materie semper ardētis ins-
cendia, et nemirum sit aut incredibile quod de inferni recitatur incē-
dīs, (pteriens ea qd dicūtur ab Augustino et reliqz autorib[us] Christi
anis) subiūciaz hic ex Pliniū libro secundo naturalis historie capita-
tria, s. cvij. cvij. cix. sic enīz inqt, In comagene vrbe Samosata stag-
num est emittēs limuz (maltham vocat) flagrātem. Cum qd attine-
git solidi, adheret, pterea factus sequitur fugientes, sic defenderunt
muros oppugnare Lucullo, flagrabatqz miles armis suis, aqz etiā
accēditur, terra tātum restinguī docuere experimenta. Similis est
nature Naphtha (ita appellatur) circa Babyloniam, et in Austrage-
nis Parthie pfluens bituminis liquidi modo, huic magna cognas-
tio igniu[er]z, trāsiliuntqz protin[us] in eam vnde cūqz visaz, ita ferunt a
Medea pellicez crematā postqz sacrificatura ad aras accesserat cor-
ona igne rapta. Uez in montiu[er]z miraculis ardet Etna noctibus
semper, tātoqz quo igniu[er]z materia sufficit, nūialis hybernis tempo-
ribus, egestumqz cinerez pruinis opiens. Nec in illo tantu[er]z natura
sequit exustionez terris denūcians, flagrat in Phaselide Liciē mons
Chimera, et quidez immortalis dieb[us] ac noctibus flāma, igne eius
accendi aqua, extingui vero terra aut foeno. Huidius Celsias tradis-
dit, eadez in Lycia ephesti mōtes tēda flāmant tacti flagrāt, adeo
ut lapides quoqz riuoz, et harenz in ipsis aquis ardeant, alit[ur] ignis